

Златко Васиќ

ЧУДЕСНОТО ПАТУВАЊЕ

Културна установа **БЛЕСОК**
Едиција **БУШАВКО**

Copyright © за македонското издание: Културна установа „Блесок“, 2019
Сите права се задржани.

Ниеден дел од оваа публикација не смее да биде репродуциран
на кој било начин без претходна писмена согласност на издавачот.

Наслов на оригиналот: Чудесно путовање
Автор: Златко Васић
Copyright © Kreativni centar, 2017

Издавањето на ова дело беше поддржано од ТРАДУКИ, литературна мрежа на која припаѓаат Сојузното министерство за Европа, интеграции и надворешни работи на Република Австрија, Министерството за надворешни работи на Сојузна Република Германија, швајцарската фондација за култура ПроХелвеција, КултурКонтакт Австрија (по налог на Сојузната канцеларска служба на Република Австрија), Гете Институтот, Агенцијата за книги на Словенија ЈАК, Министерството за култура на Република Хрватска, Ресорат за култура на владата на кнежевството Лихтенштајн, фондацијата за култура на Лихтенштајн, Министерството за култура на Албанија, Министерството за култура и информирање на Република Србија, Министерството за култура на Република Романија, Министерството за култура на Црна Гора и фондацијата С. Фишер.

traduki

Идејата за името на оваа едисија го даде Лина Исаковска, кога имаше 5 години, во август 2011 г. Името **БУШАВКО** многу пред тоа почнала да го користи **ДЕТСКАТА АМБАСАДА МЕЃАШИ**, и тоа име е нивна заштитена марка. Овде ѝ се заблагодаруваме на љубезноста на Детската амбасада Меѓаши, што ни дозволи да го користиме името **БУШАВКО** за нашата едисија.

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

821.163.41-93-31

ВАСИЋ, Златко

Чудесното патување / Златко Васиќ ; превод од српски Калина
Буневска Исаковска. - Скопје : Блесок, 2019. - 132 стр. : илустр. ; 21
см. - (Едисија Бушавко)

Чудесно путовање / Златко Васић

ISBN 978-9989-59-682-7

COBISS.MK-ID 110589962

Златко Васиќ

ЧУДЕСНОТО ПАТУВАЊЕ

превод од српски:

Калина Буневска Исаковска

Скопје, 2019

Кога Страхинџа беше малечок, толку малечок што целиот го собираше во погледот на мама, секоја вечер му читав една и единствена приказна:

„Приказната за трите прасинџа“.

Од ноќ во ноќ, трите прасинџа што се викаа Бушавко, Темелко и Палавко, и мајот Страхинџа, кој и понатаму се викаше Страхинџа, скокаа по креветот, градејќи цврсти куќи, или се криеја под Јорган-планина, додека волкот се обидуваше да ги издува сите ѕвезди од небото.

Сега, кога Страхинџа ги истегнуваше носете преку работ на креветот во широкиот свет, одлучив да му признам дека има и други приказни што не се толку ветровити за да креваат куќи.

Затоа оваа приказна ја посветувам на син ми, но и на сите вас, сонувачите, што верувате во чудесните скриени зад седумте брда и долини.

ПРИКАЗНАТА ШТО НЕ Е БАЈКА

„Оваа приказна е навистина чудна“, ми рече Страхиња една вечер кога по четиринаесетти пат едно-подруго му ја раскажав приказната за трите прасиња. „Има многу провев.“

„Ама има и други приказни“, се обидував да се оправдам. „Ја знаеш ли приказната за Палче, Биберче, Пепелашка или за козата и нејзините седум јариња?“

„Ги знам. Баба веќе ми ги раскажа сите други приказни, исто така чудни. Во нив волкот ги голтнал Црвенкапа и баба ѝ, па излегле од stomachот и останале живи. Или за оној невозможен мачор што по цел ден поминувал во чизми и немал плускавци. Е како тоа, ти се молам?“

„Затоа што приказните се бајки, а во бајките е така: сето невозможно е сосема возможно“, се обидов да му објаснам.

„Тогаш раскажи ми, те молам, една приказна што не се вика бајка, туку нешто што навистина се случило.“

„Па, добро, мислам дека знам таква приказна. Почнува еден летен ден, дамна, дамна, кога твојот дедо сè уште бил малечок, како тебе...“

„Сакаше да кажеш голем како мене?“

„Извини, не знам што ми стана. Значи, кога дедо ти бил голем исто како тебе, живеел на еден салаш. Знаеш што се салаши?“

„Нормално. Тоа се оние куќи во пченка и пченица.“

„Така е. Салашот се состоел од куќа, штала и голем двор во кој растел мал пат со чудно име. Се викал Патче.“

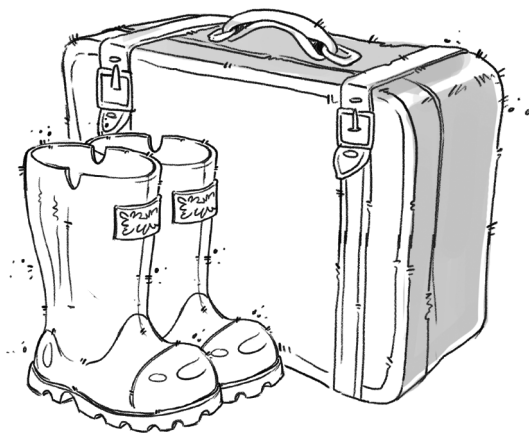
„Каков бил?“ се заинтересира Страхинѓа.

„Мал, кривулест и многу несмасен. По него газеле деца, не забележувајќи го, а за возрасните и да не зборуваме. Од своите грижи тие ништо не гледаат.“

„И што се случило потоа?“

„Е, баш тоа *йойоо* е местото каде што почнува авантурата за која се зборува во приказната. Еден ден Патче одлучил да го види светот. Зел стап за патување, обул удобни сандали, на главата ставил сламен шешир и тргнал на пат. Но да почнеме од почеток, зашто вака ќе стигнеме до крајот уште пред да ја почнеме приказната.“

Лето

ПРВА ГЛАВА

НА САЛАШОТ

Во дворот на малиот војводински салаш живееше Патче. Беше малечок, незабележителен, кривулест и смотан, поточно нерамно патче што сакаше да се сонча меѓу саксиите со сардели. Во текот на денот по стотина пати претрчуваше од куќата до шталата и од шталата до куќата. Ги прескокнуваше камењата во бавчата, ги заобиколуваше цвеќињата, се провлекуваше под стеблата од јаболкниците и сливите, се караше со врапчињата или со восхит ги гледаше сламените шапки што на главите ги ставаа госпоѓите крави кога излегуваа на прошетка. Беше многу среќен. Му се чинеше дека животот не може да му биде поубав.

И беше во право. Летото се смееше во крошните на овошките и во бавчата меѓу распеаниот зеленчук. Сите годишни времиња му даваа одредена убавина на салашот, па сепак летото беше посебно. Целиот салаш се капеше во сонце, а ладовината мрзливо си дремеше под дудинките. Старата воденица, како момченцата, ги засукала ногавиците и загазила

во потокот до колена, прскајќи ги сите што ќе ѝ се приближат. Под стреата на шталата младите ластовички го вежбаа својот прв лет без падобран, а мирисот од медот во кошниците го исполнуваше дворот. Од сите страни сè брмчеше, крекаше, црцореше и пешеше.

И покрај тоа што беше опкружен со џагорот, Патче беше по малку осамен. Децата од салашот не го земаа здраво за готово и освен што повремено го претрчуваа, најмногу си играа на Патот од Цигли што водеше од куката до капијата. А возрасните, по навика, само бргу чекореа по неговата должина кога имаа работа во шталата. А и тогаш, зафатени со грижите што ги имаат возрасните, не беа ниту зборлести ниту интересни.

Еден ден, следејќи ги разиграните пеперутки, стигна до тарабата со која беше ограден салашот. Низ процепот меѓу штиците зјаеше некаква црвена светлина што гледаше во дворот. Патче заинтересирано сирна низ оградата и погледот му го одзеде здивот. Пред него се простираше сосема нов и волшебен свет: полиња, реки и планини во далечината. Сонцето заоѓаше зад шумата и сè беше послано со златен сјај.

Додека зашеметено гледаше во прекрасната глетка, до него допреа гласови од старата крошна на крушката што живееше до тарабата. Две дрдорливи чавки седеа на гранка и зборуваа.

„А кога ќе видиш море, драга моја. Јас оној пат, кога бев во посета кај стрина ми, чие гнездо има

прекрасен поглед на океанот, толку поцрнев што ми завидуваа дури и роднините од Африка. Две недели ми се додворуваше еден албатрос, капетан на прекуокеански брод од шпанската кралска морнарица, кој беше во бел морнарски костум со сина марама околу вратот. Потоа мораше да отплови, но не ме заборави. До денденешен ми стигнува понекое љубовно писмо“, се фалеше првата чавка.

„Не знам за морето, слатка моја, ама планината си има исто така свои убавини. Свеж воздух, шума на сите страни, а децата толку огладнуваат од играњето, па јадат трипати повеќе. Минатата година за една недела пораснаа дури четири пердуви во висина и сигурно дваесет во ширина“, ѝ одговори другата чавка.

„Ех, драга моја, прекрасен е тој далечен свет“, ѝ рече првата чавка.